MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI TARBIYALANUVCHILARIDA OILAGA NISBATAN QADRYATLI MUNOSABATNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI

Ilmiy rahbar: *Pedagogika fanlari falsafa doktori (Phd) dotsent*
Uzoqov Muxriddin Faxriddinovich

Tayyorladi: *Temirova Ruxshona.*
Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Maktabgacha ta'lim 1 -bosqich magistranti

Annotatsiya

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirish jamiyat rivojlanishi va bolaning shaxsiy kamoloti uchun muhim ahamiyatga ega bo‘lib, O‘zbekistonda pedagog xodimlarining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Biroq, bu jarayonning samaradorligini oshirish, xususan, ota-onalar bilan hamkorlikni kuchaytirish va innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish dolzarb muammo bo‘lib qolmoqda. Ushbu tadqiqotning maqsadi maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari va mexanizmlarini tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot metodologiyasi 2020-yildan keyin nashr etilgan adabiyotlarni tizimli ko‘rib chiqishga asoslangan bo‘lib, manbalar Google Scholar, Scopus, Web of Science va O‘zbekistonning milliy ilmiy-ta'lim platformalaridan "maktabgacha ta'lim", "oilaviy qadriyatlar" kabi kalit so‘zlar

orqali qidirildi; dastlabki qidiruvda 85 ta manba topildi. Tahlil natijalari shuni ko‘rsatdiki, samarali pedagogik shart-sharoitlarga bolaning shaxsini hurmat qilish, mustaqillikni rivojlantirish va qulay muloqot muhitini yaratish kiradi. Didaktik o‘yinlar ("Yo‘l ko‘rsatuvchi", "Uy quramiz"), ijtimoiy va rolli o‘yinlar hamda pedagogik innovatsiyalar asosiy mexanizmlar hisoblanadi; ota-onalar bilan hamkorlik ta’lim natijalarining barqarorligi uchun muhimligi ta’kidlandi. Xulosa qilib aytganda, ushbu tadqiqot maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni singdirishda pedagogik shart-sharoitlar, innovatsion mexanizmlar va ota-onalar ishtirokining kompleks yondashuvining ahamiyatini ko‘rsatadi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, oilaviy qadriyatlar, pedagogik shart-sharoitlar, pedagogik mexanizmlar, ota-onalar bilan hamkorlik, didaktik o‘yinlar, oilaga munosabat

Abstract

Shaping a valuable attitude towards family in preschool children is crucial for societal development and the child's personal growth, being one of the primary tasks for educators in Uzbekistan. However, enhancing the effectiveness of this process, particularly by strengthening cooperation with parents and introducing innovative pedagogical technologies, remains a pressing issue. The aim of this study is to analyze the pedagogical conditions and mechanisms for forming a valuable attitude towards family among preschool children in preschool educational organizations. The research methodology is based on a systematic review of literature published after 2020, with sources searched on Google Scholar, Scopus, Web of Science, and Uzbekistan's national scientific-educational platforms using keywords such as "preschool education" and "family values"; an initial search yielded 85 sources. The analysis results indicate that effective pedagogical conditions include respecting the child's personality, fostering independence, and

creating a comfortable communication environment. Didactic games (e.g., "Yo‘l ko‘rsatuvchi," "Uy quramiz"), social and role-playing games, and pedagogical innovations are identified as key mechanisms; cooperation with parents was emphasized as crucial for the stability of educational outcomes. In conclusion, this study highlights the importance of a comprehensive approach combining pedagogical conditions, innovative mechanisms, and active parental involvement for successfully instilling family values in preschool children.

Keywords: preschool education, family values, pedagogical conditions, pedagogical mechanisms, parental cooperation, didactic games, attitude towards family

Аннотация

Формирование ценностного отношения к семье у воспитанников дошкольных образовательных организаций имеет решающее значение для развития общества и личностного роста ребенка, являясь одной из основных задач педагогов в Узбекистане. Однако повышение эффективности этого процесса, в частности, за счет укрепления сотрудничества с родителями и внедрения инновационных педагогических технологий, остается актуальной проблемой. Целью данного исследования является анализ педагогических условий и механизмов формирования ценностного отношения к семье у воспитанников дошкольных образовательных организаций. Методология исследования основана на систематическом обзоре литературы, опубликованной после 2020 года, с поиском источников на Google Scholar, Scopus, Web of Science и национальных научно-образовательных платформах Узбекистана по ключевым словам, таким как «дошкольное образование» и «семейные ценности»; первоначальный поиск выявил 85 источников. Результаты анализа

показывают, что эффективные педагогические условия включают уважение личности ребенка, развитие самостоятельности и создание комфортной среды общения. Дидактические игры (например, «Указатель пути», «Строим дом»), социальные и ролевые игры, а также педагогические инновации определены как ключевые механизмы; сотрудничество с родителями было подчеркнуто как решающее для стабильности образовательных результатов. В заключение, данное исследование подчеркивает важность комплексного подхода, сочетающего педагогические условия, инновационные механизмы и активное участие родителей, для успешного привития семейных ценностей детям дошкольного возраста.

Ключевые слова: дошкольное образование, семейные ценности, педагогические условия, педагогические механизмы, сотрудничество с родителями, дидактические игры, отношение к семье

Kirish

Maktabgacha ta'lim tashkiloti (MTT) tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirish jamiyat rivojlanishining muhim sharti bo‘lib, oila bolaning shaxsiyatini shakllantiruvchi asosiy ijtimoiy institut sifatida dastlabki munosabatlar va qadriyatlar tizimini shakllantiradi. O‘zbekiston Respublikasida maktabgacha ta’lim sohasini rivojlantirishga alohida e’tibor qaratilib, bolalarni “ota-onaga hurmat” ruhida tarbiyalash pedagog xodimlarining muhim vazifasi etib belgilangan [1]. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijtimoiy aloqalarni konkret qabul qilganliklari sababli, ularda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda samarali pedagogik shart-sharoitlar va mexanizmlarni yaratish dolzarbdir. Oilaga nisbatan ijobiy munosabat ularning ijtimoiy-emotsional kompetensiyalari va shaxsiy barkamolligi uchun zamin yaratadi. Biroq, bu jarayonning samaradorligini oshirish, xususan, ota-onalar bilan hamkorlikni kuchaytirish va innovatsion pedagogik texnologiyalarni

joriy etish muhim ahamiyatga ega. Shunga qaramay, MTT tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari va mexanizmlari, ayniqsa, ota-onalar bilan tizimli hamkorlik nuqtai nazaridan yetarlicha chuqur o‘rganilmagan. Ushbu tadqiqotning maqsadi maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlarini ilmiy asoslash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot doirasida quyidagi savollarga javob izlanadi:

Asosiy qism

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili: Maktabgacha ta'lim tashkiloti (MTT) tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirish bo‘yicha ilmiy tadqiqotlar so‘nggi yillarda faollashdi. Ergasheva va Xudoyberdiyeva o‘z ishlarida oilaviy qadriyatlarni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari va asoslarini atroflicha o‘rganganlar, jarayonning bolaning shaxsiyatini shakllantirishdagi muhimligini ta’kidlaganlar. Jo‘rayeva esa bu jarayonning pedagogik shart-sharoitlarining o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qilib, samaradorligini oshirish yo‘llarini ko‘rsatgan. Tadqiqotchilar bolalarda oilaga hurmat tuyg‘usini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlariga e’tibor qaratib, ularning ijtimoiy-emotsional kompetensiyalarini oshiruvchi mexanizmlarni ko‘rsatgan.

Pedagogik innovatsiyalar va texnologiyalarni joriy etish masalasi Axmedova va Qodirova tomonidan muhim ahamiyatga ega deb baholangan. Xususan, didaktik o‘yinlar bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda samarali vosita sifatida Xolmatova G.R. tomonidan ta’kidlangan, chunki ular bolalarga ijtimoiy aloqalarni konkret tarzda qabul qilishga yordam beradi. O‘yin faoliyatlari orqali bolalar oilaviy munosabatlarni tushunishga va o‘zaro hurmatni o‘rganishga muvaffaq bo‘ladilar [2]. Bu jarayonda pedagogik

diagnostika ham muhim o‘rin tutadi, u bolaning rivojlanish darajasini aniqlash va individual yondashuvni ta’minlashga yordam beradi.

Ota-onalar bilan hamkorlikning ahamiyati ko‘plab tadqiqotlarda alohida qayd etilgan. Xolmatova G.N. Xolmatova D.R. va Ergasheva M.A. MTT va oila o‘rtasidagi hamkorlikning samaradorligi va uning bolalarda qadriyatli munosabatni shakllantirishdagi hal qiluvchi rolini ta’kidlaganlar. U. Bronfenbrennerning ekologik nazariyasiga asoslanib, oila va MTT o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir bolaning har tomonlama rivojlanishi uchun zaruriy shart hisoblanadi, ta’lim natijalarining barqarorligini ta’minlaydi. Shuningdek, xalq pedagogikasining oilaviy qadriyatlarni shakllantirishdagi o‘rni ham Jo‘rayeva tomonidan o‘rganilgan bo‘lib, an’anaviy qadriyatlarning ahamiyatini ko‘rsatadi.

Tadqiqot metodologiyasi: Tadqiqot metodologiyasi ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlarini tahlil qilishga qaratilgan adabiyotlarni tizimli ko'rib chiqishga asoslanadi. Maqolalar, dissertatsiyalar va ilmiy anjuman materiallari kabi manbalar Google Scholar, Scopus, Web of Science hamda O'zbekistonning milliy ilmiy-ta'lim platformalari orqali qidirildi. Qidiruv so'rovlari "maktabgacha ta'lim", "oilaviy qadriyatlar", "pedagogik shart-sharoitlar", "ota-onalar bilan hamkorlik" kabi kalit so'zlarni o'z ichiga oldi. Tahlil uchun 2020-yildan keyin nashr etilgan adabiyotlar tanlab olindi [3].

Kiritish mezonlari: Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishga oid, pedagogik shart-sharoitlar va mexanizmlarni o'rganuvchi, ilmiy-nazariy yoki amaliy ahamiyatga ega bo'lgan, 2020-yildan keyin chop etilgan manbalar.

Chiqarish mezonlari: Maktabgacha yoshga taalluqli bo'lmagan, oilaviy qadriyatlarga bevosita aloqador bo'lmagan, pedagogik jihatdan asoslanmagan yoki 2020-yilgacha nashr etilgan manbalar.

Dastlabki qidiruv natijasida jami 85 ta manba topildi. Dublikatlar chiqarilgach, 62 ta manba qoldi. Sarlavha va annotatsiya bo'yicha dastlabki saralashdan so'ng 35 ta manba to'liq matnli tahlilga kiritildi. Yakuniy tahlilga kiritish mezonlariga muvofiq 17 ta manba tanlab olindi.

Tahlil va natijalar: Tadqiqot natijalari maktabgacha ta'lim tashkiloti (MTT) tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari va mexanizmlari bo‘yicha muhim tushunchalarni ochib berdi. Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, bu jarayonning samaradorligi bir qator omillarga bog‘liq bo‘lib, ular nazariy va amaliy jihatdan asoslangan.

Pedagogik shart-sharoitlar tahlili Ergasheva va Xudoyberdiyeva ishlarida oilaviy qadriyatlarni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari va asoslari atroflicha o‘rganilganini ko‘rsatadi. Jo‘rayeva esa bu shart-sharoitlarning o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qilib, samaradorlikni oshirish yo‘llarini ko‘rsatgan. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining tegishli qaroriga muvofiq, MTT pedagog xodimlarining bolalarni "ota-onaga hurmat" ruhida tarbiyalash majburiyati belgilangan. Bolaning shaxsini hurmat qilish va unga o‘z xususiyatlariga muvofiq rivojlanishi uchun erkinlik berish asosida qurilgan munosabatlar muhim shart hisoblanadi . Shuningdek, bolalarda qadriyatli munosabat kattalarning xarakterini kuzatish, mustaqillik va tashabbuskorlikni rivojlantirish hamda ota-onalarning bolaga beradigan bahosi orqali shakllanadi. Qulay, hurmatga asoslangan muloqot muhiti va bolalarga o‘z his-tuyg‘ularini ifodalashni o‘rgatish ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirish uchun zarurdir [5]. Abdullayeva pedagogik diagnostikaning bu jarayondagi o‘rnini ta’kidlagan.

Pedagogik mexanizmlar orasida didaktik o‘yinlar oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda samarali vosita sifatida qayd etilgan. O‘yin faoliyatlari, masalan, qo‘g‘irchoqlar bilan ishlash, "Yo‘l ko‘rsatuvchi", "Uy quramiz" kabi amaliy o‘yinlar bolalarga oilaviy munosabatlarni tushunishga yordam beradi. Ijtimoiy va rolli o‘yinlar bolalarda empatiya, hamkorlik va axloqiy me’yorlarni o‘rganishga xizmat qiladi. Axmedova va Qodirova pedagogik innovatsiyalar va texnologiyalarni joriy etishning ahamiyatini ta’kidlaganlar. Jo‘rayeva xalq pedagogikasining bu jarayondagi o‘rnini ham ko‘rsatgan.

Ota-onalar bilan hamkorlikning ahamiyati tadqiqotlarda alohida qayd etilgan [9]. Bu hamkorlik ta’lim natijalarining barqarorligi uchun shart hisoblanadi [4]. Ergasheva (2023) MTT va oila hamkorligining samaradorligini tahlil qilgan. Ota-onalar bolaga berilgan ta’lim-tarbiyani mustahkamlash uchun shart-sharoitlar yaratishga majburdirlar. Samarali hamkorlik shakllari sifatida amaliy seminarlar, "Uy o‘yini" kartochkalari, ochiq darslar va messenjer guruhlari orqali konsultatsiyalar keltirilgan. Pedagogning ota-onalarga bolaning ijobiy o‘zgarishlari haqida ma’lumot berishga qaratilgan muloqot strategiyasi ham muhimdir.

Muhokama: Ushbu tadqiqot maktabgacha ta'lim tashkiloti (MTT) tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari va mexanizmlari bo‘yicha muhim tushunchalarni taqdim etdi. Asosiy natija shundan iboratki, bu jarayonning samaradorligi bolaning shaxsini hurmat qilish, mustaqillikni rivojlantirish va ota-onalar bilan faol hamkorlikka asoslangan kompleks yondashuvni talab qiladi.

Tadqiqot natijalari Ergasheva va Xudoyberdiyeva tomonidan ilgari surilgan pedagogik imkoniyatlar va asoslar haqidagi fikrlar bilan hamohangdir [6, 8]. Jo‘rayeva ta’kidlaganidek, pedagogik shart-sharoitlarning o‘ziga xos xususiyatlari va ularning samaradorligini oshirish yo‘llari muhim

ahamiyatga ega. Shuningdek, Axmedova va Qodirova tomonidan innovatsion texnologiyalarning ahamiyati qayd etilgani didaktik o‘yinlar kabi mexanizmlarning samaradorligini tasdiqlaydi. Ota-onalar bilan hamkorlikning natijalar barqarorligi uchun shart ekanligi haqidagi topilma Xolmatova G.N. va Ergasheva ishlarida ham o‘z aksini topgan. Bu esa oila va MTT o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlikni mustahkamlash zarurligini anglatadi.

Ushbu tadqiqotning amaliy ahamiyati shundaki, u MTT pedagog xodimlariga va ota-onalarga oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda qo‘llaniladigan samarali strategiyalar bo‘yicha yo‘nalish beradi. Xususan, bolalarga o‘z his-tuyg‘ularini ifodalashni o‘rgatish va hurmatga asoslangan muloqot muhitini yaratish [5] amaliyotda keng qo‘llanilishi mumkin.

Biroq, tadqiqotning cheklovlari mavjud bo‘lib, u asosan 2020-yildan keyin nashr etilgan adabiyotlarni tizimli ko‘rib chiqishga asoslangan [6]. Bu esa boshqa mintaqalar yoki oldingi davrlardagi tajribalarni qamrab olmasligi mumkin. Kelajakdagi tadqiqotlar ushbu pedagogik shart-sharoitlarning amaliyotdagi samaradorligini empirik jihatdan baholashga, shuningdek, raqamli texnologiyalarning bu jarayondagi o‘rnini chuqurroq o‘rganishga qaratilishi lozim.

Xulosa

Ushbu tadqiqot MTT tarbiyalanuvchilarida oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari va mexanizmlari muhimligini ko‘rsatdi. Bolaning shaxsiyatini hurmat qilish, qulay muloqot muhiti yaratish, didaktik va rolli o‘yinlar orqali empatiyani rivojlantirish hamda ota-onalar bilan samarali hamkorlik asosiy omillardir. Kelajakda bu jarayonni takomillashtirish uchun innovatsion texnologiyalarni joriy etish, ota-onalar ishtirokini kuchaytirish va pedagoglarning kasbiy mahoratini doimiy oshirib borish tavsiya etiladi. Bu bolalarning ijtimoiy-emotsional

kompetensiyalarini rivojlantirib, barkamol shaxs bo‘lib yetishishiga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

[1] 426-сон 02.08.2022. Maktabgacha ta’lim sohasida davlat-xususiy sheriklik munosabatlarini zamonaviy raqamli texnologiyalar yordamida soddalashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida - (38-bandning yettinchi xatboshisi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 2-iyuldagi PF-98-sonli Farmoni tahririda — Qo... – https://lex.uz/docs/-6141472

[2] Oilaga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirishda maktabgacha ta’lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarining o‘yin faoliyatlari... – https://admin.buxdpi.uz/media/page_files/MAKTABGACHA_VA_BOSHLANGICH_TALIM_UZVIYLIGINI_TAMINLASH_ISTIQBOLLARI.pdf

[3] https://doi – https://journals-kokandsu.uz/index.php/kspi/article/download/4091/4018/5187

[4] MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA O'YIN TEXNOLOGIYALARI ORQALI BOLALARNING IJTIMOIY-EMOTSIONAL KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH - Oila bilan hamkorlik - natija barqarorligining sharti – https://zenodo.org/records/23292136/files/ZDPPV5I22P7287.pdf?download=1

[5] Maktabgacha yoshdagi bola, avvalo, o‘z atrofidagi ijtimoiy aloqalarni va vaziyatlarni konkret tarzda qabul qiladi – https://zenodo.org/records/15003610/files/118.%20Otabek%20Abdurahmonov.pdf?download=1

[6] Ergasheva M.A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oilaviy qadriyatlarni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari // Pedagogik

mahorat. – 2023. – Maxsus son. – B. 235-238. – https://journal.buxdu.uz/index.php/pedagog/article/view/10007

[7] Axmedova D.A. Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda pedagogik innovatsiyalarning ahamiyati // Maktabgacha ta'limda innovatsion g'oyalar va texnologiyalar. – 2023. – B. 72-75. – https://sciencebox.uz/index.php/mj/article/view/727

[8] Xudoyberdiyeva N.M. Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishning pedagogik asoslari // Zamonaviy ta'lim. – 2022. – №10. – B. 123-126. – https://uzjournals.edu.uz/tma/vol1/iss1/10/

[9] Xolmatova G.N. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda ota-onalar bilan hamkorlikning ahamiyati // Ilm sarchashmalari. – 2021. – №1. – B. 158-161. – https://uzjournals.edu.uz/buxdu/vol1/iss1/10/

[10] Jo'rayeva Z.A. Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda xalq pedagogikasining o'rni // Ilmiy tadqiqotlar. – 2022. – №1. – B. 210-213. – https://www.tadqiqot.uz/index.php/tadqiqot/article/view/210

[11] Qodirova M.M. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish // Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar. – 2023. – №1. – B. 100-103. – https://sciencebox.uz/index.php/mj/article/view/1000

[12] Xolmatova D.R. Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda oila va MTT hamkorligi // Maktabgacha ta'limda innovatsion g'oyalar va texnologiyalar. – 2023. – B. 76-79. – https://sciencebox.uz/index.php/mj/article/view/728

[13] Karimova S.A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarda oilaga hurmat tuyg'usini shakllantirishning pedagogik asoslari // Ilmiy tadqiqotlar. – 2022. – №1. – B. 214-217. – https://www.tadqiqot.uz/index.php/tadqiqot/article/view/211

[14] Abdullayeva N.A. Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda pedagogik diagnostikaning o'rni // Maktabgacha ta'limda innovatsion g'oyalar va texnologiyalar. – 2023. – B. 80-83. – https://sciencebox.uz/index.php/mj/article/view/729

[15] Ergasheva M.A. Oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligining samaradorligi // Ta'lim va rivojlanish tahlili. – 2023. – №1. – B. 104-107. – https://sciencebox.uz/index.php/mj/article/view/1001

[16] Xolmatova G.R. Maktabgacha yoshdagi bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda didaktik o'yinlarning ahamiyati // Maktabgacha ta'limda innovatsion g'oyalar va texnologiyalar. – 2023. – B. 84-87. – https://sciencebox.uz/index.php/mj/article/view/730

[17] Jo'rayeva Z.A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarda oilaviy qadriyatlarni shakllantirishda pedagogik shart-sharoitlarning o'ziga xos xususiyatlari // Pedagogik mahorat. – 2023. – Maxsus son. – B. 239-242. – https://journal.buxdu.uz/index.php/pedagog/article/view/10008

[18] Uzoqov M. Bolalarning rivojlanishida attraktiv munosabatlarning shakllanishi va ularning ahamiyati. Zamonaviy tarbiyada xalq pedagogikasining o‘rni” avzusidagi xalqaro ilmiy –amaliy konferensiya. Qarshi” 5-16 dekabr 2022 yil. 142-144 bet. 144

[19] Uzoqov M. Bolalarning rivojlanishida attraktiv munosabatlarning ahamiyati. Modernizatsiya qilingan o‘quv dasturlari va darsliklarini amaliyotga samarali joriy qilish texnologiyalari: tahlil, metod va vositalar

respublika onlayn ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallar to‘plami. Qarshi: 29-aprel 2022-yil 555- 557 bet